

Curtea Supremă de Justiție
D E C I Z I E

20 decembrie 2016

mun. Chișinău

Colegiul penal în următoarea componență:

Președinte Nicolae Gordilă,

Judecători Elena Covalenco, Iurie Diaconu, Liliana Catan, Ion Guzun,

judecând fără citarea părților, recursurile ordinare, prin care se solicită casarea sentinței Judecătoriei Cahul din 30 iunie 2015 și a deciziei Colegiului judiciar al Curții de Apel Cahul din 17 mai 2016, declarat de inculpatul Șevcenco Alexandr și avocatul Dunas Andrei în numele inculpaților

Șevcenco Alexandr Alexandr, născut la 20 aprilie 1982, originar și domiciliat în or.Cahul, str.I.L.Caragiale 46, ap.2,

și

Arseni Grigore Constantin, născut la 19 ianuarie 1962, originar și domiciliat în or.Cahul, atr.Ștefan cel Mare 83, ap.6.

Termenul examinării cauzei:

1. Prima instanță: 01.04.2013 - 30.06.2015,

2. Instanța de apel: 22.07.2015 - 17.05.2016,

3. Instanța de recurs: 11.11.2016 - 20.12.2016.

C O N S T A T Ă :

1. Prin sentința Judecătoriei Cahul din 30 iunie 2015, au fost recunoscuți vinovați și condamnați:

- **Șevcenco Alexandr** în baza art.152 alin.(2) lit.e) Cod penal la 5 ani închisoare și în baza art.166 alin.(2) lit.d) Cod penal la 3 ani închisoare. În temeiul art.84 Cod penal, prin cumulul total al pedepselor aplicate i-a fost stabilită pedeapsa definitivă de 8 ani, cu executarea ei în penitenciar de tip semiînchis;

- **Arseni Grigore** în baza art.152 alin.(2) lit.e) Cod penal la 5 ani închisoare și în baza art.166 alin.(2) lit.d) Cod penal la 3 ani închisoare. Conform art.84 Cod penal, pentru concurs de infracțiuni, prin cumulul total al pedepselor aplicate, i-a fost stabilită pedeapsa definitivă de 8 ani închisoare, cu executarea ei în penitenciar de tip semiînchis.

Acțiunea civilă a fost admisă parțial, dispunând-se încasarea în beneficiul părții vătămate Șahmuradean Radj de la Șevcenco Alexandr și Arseni Grigore, în mod solidar, prejudiciul material în sumă de 4266,03 lei, cheltuielile de asistență juridică în sumă de 2500 lei. Prejudiciul moral a fost încasat în beneficiul părții vătămate de la Șevcenco Alexandr și Arseni Grigore în sumă de câte 5000 lei, de la fiecare.

2. Potrivit sentinței, instanța a constatat că Șevcenco Alexandr și Arseni Grigore, la 28 iulie 2012, de la ora 10.00 până la 15.00, fiind în stare de ebrietate alcoolică, aflându-se în domiciliul cet.Petruța Nicolae din or.Cahul, str.Ion Luca Caragiale, prin înțelegere prealabilă, au început să-i aplice lui Șahmuradean Radj lovituri cu mâinile și picioarele,

precum și cu un obiect metalic, în diferite părți ale corpului, cauzându-i hematoame subcutanate pe cap, echimoză pe față și pavilionul urechii stângi, hemoragie subconjunctivală pe stânga, fractura închisă a claviculei stângi, plagă contuză a antebrațului stâng, excoriație pe spate și edem al țesuturilor moi ale ambelor mâini, care se califică drept vătămări corporale medii.

Tot ei, Șevcenco Alexandr și Arseni Grigore, continuându-și activitatea criminală, la 28 iulie 2012, fiind în stare de ebrietate alcoolică, urmărind scopul privării ilegale de libertate, prin înțelegere prealabilă, în perioada de timp de la ora 10.00 până la ora 15.00, l-au privat ilegal de libertate pe Șahmuradean Radj, ținându-l cu forța în domiciliul cet. Petruța Nicolae din or.Cahul, str.Ion Luca Caragiale, împiedicându-l să părăsească locuința respectivă și aplicându-i lovituri cu mâinile și picioarele, precum și cu un obiect metalic în diferite părți ale corpului, cauzând-i hematoame subcutane pe cap, echimoză pe față și pavilionul urechii stângi, hematomă sub conjunctivală pe stânga, fractura închisă a claviculei stângi, plagă contuză a antebrațului stâng, excoriație pe spate și edem al țesuturilor moi ale ambelor mâini, care se califică drept vătămări corporale medii.

3. Sentința a fost atacată cu apeluri de către inculpații A.Șevcenco și G.Arseni și cu apel suplimentar de către avocatul A.Dunas în numele inculpatului A.Șevcenco, care au solicitat:

- inculpatul G.Arseni, casarea integrală a sentinței, cu pronunțarea unei hotărâri de achitare, invocând că lipsește raportul de cauzalitate dintre leziunile cauzate părții vătămate și acțiunile sale; - ranga metalică a fost ridicată de la domiciliul părții vătămate, nefiind depistate de ea urmele sale papilare; - instanța a apreciat critic probele cauzei, care confirmă nevinovăția sa;

- avocatul A.Dunas în numele inculpatului A.Șevcenco și inculpatul, casarea integrală a sentinței, cu pronunțarea unei noi hotărâri, prin care să fie dispusă achitarea lui A.Șevcenco pe toate capetele de învinuire, din motiv că faptele nu au fost comise de către acesta, vinovăția lui nefiind probată; - partea vătămată nu a fost privată de libertate, aceasta având posibilitate de a se deplasa conform dorinței sale, el fiind cel care s-a dus de două ori după băuturi alcoolice; - declarațiile părții vătămate urmează a fi apreciate critic, deoarece acestea sunt contradictorii; - instanța nu a luat în considerație declarațiile martorilor care au fost interogați sub jurământ, dând o apreciere unilaterală acestora; - bonurile de plată prezentate de partea vătămată trezesc dubii, deoarece medicamentele au fost procurate după două luni de la incident; - instanța de judecată nu a luat în considerație că conflictul a fost început de R.Șahmuradean, că inculpatul este invalid de gradul II, are 2 copii la întreținere și antecedentele penale sunt stinse; - în rapoartele de expertiză medico-legale nu este indicată perioada de formare a leziunilor corporale la partea vătămată, acestea fiind produse cu câteva zile până la conflict, deoarece R.Șahmuradean a fost bătut de tatăl său; - nu a fost efectuată o expertiză care să demonstreze că bara metalică a fost folosită în conflict; - inculpatul A.Șevcenco a fost internat în spital la 28.07.2012, fapt confirmat de martorul C.Bria, de extrasele medicale, prin urmare dânsul nu a fost prezent la domiciliul lui N.Petruța; - probele acumulate pe cauză nu sînt suficiente de a constata vinovăția inculpatului în cele imputate și pun la dubiu circumstanțele cauzei.

4. Prin decizia Colegiului judiciar al Curții de Apel Cahul din 17 mai 2016, apelurile declarate de inculpații A.Șevcenco și G.Arseni, au fost admise, cu casarea parțială a sentinței, în latura penală, în partea stabilirii pedepsei inculpaților, și pronunțată o nouă hotărîre în această parte, prin care:

- lui **Șevcenco Alexandr** recunoscut vinovat în baza art.152 alin.(2) lit.e) Cod penal i-a fost stabilită pedeapsa de 5 ani închisoare, iar în baza art.166 alin.(2) lit.d) Cod

penal de 3 ani închisoare. În temeiul art.84 Cod penal, pentru concurs de infracțiuni, prin cumulul parțial al pedepselor aplicate, i-a fost stabilită pedeapsa definitivă de 6 ani închisoare, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis;

- lui **Arseni Grigore** recunoscut vinovat în baza art.152 alin.(2) lit.e) Cod penal i-a fost stabilită pedeapsa de 5 ani închisoare și în baza art.166 alin.(2) lit.d) Cod penal de 3 ani închisoare. Conform art.84 Cod penal, pentru concurs de infracțiuni, prin cumulul parțial al pedepselor aplicate, i-a fost stabilită pedeapsa definitivă de 6 ani închisoare, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis.

În rest sentința a fost menținută.

Instanța de apel a indicat că, prima instanță, în conformitate cu prevederile art.101 Cod de procedură penală, a respectat normele procesuale, a verificat complet, sub toate aspectele, și în mod obiectiv circumstanțele cauzei, a dat probelor administrate o apreciere legală din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității, veridicității și coroborării lor, corect ajungând la concluzia privind vinovăția inculpaților în comiterea infracțiunilor prevăzute de art.152 alin.(2) lit.e) și 166 alin.(2) lit.d) Cod penal.

Consecvent, a indicat instanța de apel că, vinovăția inculpaților se confirmă prin declarațiile date de inculpații A.Șevcenco și G.Arseni, de partea vătămată R.Șahmuradean, martorii V.Florența, S.Arseni, N.Petruța, L.Șevcenco, S.Șahmuradean și actele cauzei - procesele-verbale de consemnare a plângerii nr.R-2/3693 din 09.08.2012, de cercetare la fața locului din 28.07.2012, 11.08.2012 cu foto-tabel, de ridicare a unei răngi metalice, unei perechi de sortți și a unui cuțit, cu tabel fotografic din 09.08.2012, de confruntare dintre partea vătămată R.Șahmuradean și S.Arseni, V.Florența, A.Șevcenco, G.Arseni; de confruntare dintre S.Șahmuradean cu S.Arseni, V.Florența, A.Șevcenco din 16.08.2012; de confruntare dintre A.Șevcenco și G.Arseni din 02.11.2012; cererea lui R.Șahmuradean din 28.07.2012, rapoartele de constatare medico-legală nr.616 din 30.07.2012, nr.170/D din 13.08.2012, nr.214/D din 12.10.2012; planșa fotografică cu leziunile corporale ale lui R.Șahmuradean; notificarea nr.64 din 30.08.2012, precum că A.Șevcenco se află la evidența medicului narcolog; răspunsurile de la Centru Medicilor de Familie Cahul nr.01-607 din 09.09.2012, de la IMSP nr-139 din 22.10.2015.

La fel, instanța de apel a apreciat critic afirmațiile inculpaților privind nevinovăția lor, deoarece pe parcursul judecării cauzei nu au fost stabilite motive de a supune îndoielilor declarațiile părții vătămate și ale unor martori, acestea în cumul au dovedit cu certitudine că inculpații au comis infracțiunile imputate, iar faptul că ei nu-și recunosc vinovăția, nu constituie temei pentru pronunțarea unei hotărâri de achitare, poziția lor fiind una de apărare și eschivare de la răspunderea penală.

De asemenea, instanța de apel a respins argumentele inculpaților, precum că nu s-a dovedit că părții vătămate i-au fost aplicate lovituri și că a fost privat de libertate, deoarece acestea se combat prin declarațiile martorilor audiați în ședința de judecată.

Cu referire la pedeapsa aplicată inculpaților, instanța de apel a indicat că, prima instanță la individualizarea acesteia, corect a ținut cont de prevederile art.7, 75 Cod penal, și anume de gravitatea infracțiunilor săvârșite, de motivul acestora, de persoana inculpaților, care anterior au fost condamnați, antecedente penale fiind stinse, nu au recunoscut faptele imputate, nu au recuperat prejudiciul material și moral cauzat părții vătămate, astfel just ajungând la concluzia că corectarea lor este posibilă doar cu izolarea de societate. Totodată, instanța de apel, a considerat că, aplicând prevederile art.84 Cod penal, prima instanță le-a stabilit inculpaților pedeapsa definitivă prin cumulul total, care este prea aspră, în legătură cu ce le-a stabilit pedeapsa definitivă prin cumulul parțial al pedepselor numite.

5. Împotriva deciziei instanței de apel a declarat recurs ordinar inculpatul A.Șevcenco și avocatul A.Dunas în numele inculpaților A.Șevcenco și G.Arseni care, invocând prevederile art.427 alin.(1) pct.6) și 8) Cod de procedură penală, solicită casarea deciziei și sentinței, cu dispunerea rejudecării cauzei și pronunțării unei hotărâri, prin care A.Șevcenco să fie achitat pe capătul de învinuire prevăzut de art.166 alin.(2) lit.d) Cod penal, și dispunerea rejudecării cauzei penale pe capătul de învinuire prevăzut de art.152 alin.(2) lit.e) Cod penal, iar inculpatul G.Arseni să fie achitat integral pe ambele capete de învinuire, pe motiv că instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apeluri, iar asupra apelului său nici nu s-a expus; - nu a dat o apreciere obiectivă probelor administrate; - inculpatul G.Arseni fiind vorbitor de limbă rusă nu a fost asigurat cu interpret, fiindu-i încălcat dreptul la apărare și la un proces echitabil; - instanța eronat a apreciat probele, dând o apreciere critică declarațiilor martorilor, părții vătămate și inculpaților; - nu au fost stabilite semnele constitutive ale infracțiunilor imputate; - în rapoartele expertizelor medico-legale nu a fost indicată perioada de formare a leziunilor depistate la partea vătămată, acestea fiind cauzate până la incident de către tatăl părții vătămate; - nu a fost demonstrată intenția și nici înțelegerea prealabilă a inculpaților la comiterea infracțiunilor incriminate; - acțiunea civilă a fost admisă greșit; - instanța nu a luat în considerație că inculpatul A.Șevcenco a fost maltratat de către partea vătămată R.Șahmuradean și de tatăl acestuia S.Șahmuradean.

6. Judecând recursul ordinar în raport cu materialele dosarului și motivele invocate, ținând seama de opiniile procurorului, a părții vătămate și a avocatului acesteia expuse în referințe, prin care au solicitat respingerea recursurilor declarate de către partea apărării ca fiind neîntemeiate, Colegiul penal consideră că recursurile urmează a fi admise din următoarele considerente.

Conform art.414 alin.(1) Cod de procedură penală, instanța de apel, judecând apelul, verifică legalitatea și temeinicia hotărârii atacate pe baza probelor examinate de prima instanță, conform materialelor din dosar, și oricăror probe noi prezentate instanței de apel, sau cercetează suplimentar probele administrate de instanța de fond și este în drept de a da o nouă apreciere probelor din dosar. Însă, în tot cazul instanța de apel trebuie în mod obligatoriu să se pronunțe asupra tuturor motivelor invocate în apel.

Potrivit art.417 alin.(1) pct.7) și 8) Cod de procedură penală, decizia instanței de apel trebuie să cuprindă fondul apelului, temeiurile de fapt și de drept care au dus, după caz, la respingerea sau admiterea apelului, precum și motivele adoptării soluției date.

Colegiul conchide că în cauza dată instanța de apel nu a îndeplinit aceste stricte prevederi ale legii, din sensul cărora rezultă că nerespectarea acestor cerințe echivalează cu nerezolvarea fondului apelului, fapt ce atrage după sine casarea deciziei instanței de apel.

Astfel, din materialele dosarului rezultă că, împotriva sentinței primei instanțe, la 10.07.2017, au declarat apeluri inculpații A.Șevcenco și G.Arseni, iar la data de 09.09.2015, A.Șevcenco a încheiat acord de asistență juridică cu avocatul A.Dunas (f.d.10 v.3) care, la 15.09.2015, a declarat apel suplimentar în numele acestuia, cu invocarea motivelor menționate la pct.3 al prezentei hotărâri (f.d.25-29 v.3) în susținerea cerințelor privind casarea hotărârii primei instanțe.

Instanța de apel, prin decizia din 17.05.2016, a admis apelurile declarate de inculpații A.Șevcenco și G.Arseni, cu casarea parțială a sentinței în partea numirii pedepsei definitive.

Din conținutul deciziei rezultă că, instanța a descris motivele invocate de avocatul A.Dunas în apelul declarat suplimentar de el, însă în partea descriptivă nu s-a pronunțat

asupra nici unui din ele. Nu s-a expus instanța asupra apelului suplimentar declarat de avocat nici în dispozitivul hotărârii.

Eroarea menționată este o eroare de drept procedural și se încadrează în pct.6) alin.(1) art.427 Cod de procedură penală, deoarece se referă la procedura de motivare a soluției instanței de apel și se consideră temei de recurs.

Astfel, instanța de apel la adoptarea hotărârii a încălcat prevederile art.417 alin.(1) pct.7), 8) și 414 alin.(3) Cod de procedură penală, motiv pentru care aceasta urmează a fi casată cu dispunerea rejudecării cauzei de către aceeași instanță, deoarece eroarea judiciară nu poate fi corectată de către instanța de recurs. Instanța de recurs nu este abilitată cu dreptul de a soluționa argumentele expuse în cererea de apel, în cazul în care instanța de apel nu s-a pronunțat asupra lor.

La rejudecarea cauzei în ordine de apel instanța are obligația de a ține seama de motivele invocate în prezenta decizie, care au servit temei de casare a soluției adoptate și, cu respectarea prevederilor art.414 Cod de procedură penală, urmează să verifice legalitatea și temeinicia hotărârii atacate pe baza probelor adunate pe parcursul urmăririi penale și administrate în instanța de judecată, inclusiv să se expună asupra tuturor motivelor apelurilor, iar în dependență de datele obținute să pronunțe o hotărâre legală și întemeiată, care să corespundă prevederilor art. 417 Cod de procedură penală.

7. În conformitate cu prevederile art.434, art.435 alin.(1) pct.2) lit.c) Cod de procedură penală, Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție

D E C I D E :

Admite recursurile ordinare declarate de inculpatul Șevcenco Alexandr și avocatul Dunas Andrei în numele inculpaților Șevcenco Alexandr și Arseni Grigore, casează total decizia Colegiului judiciar al Curții de Apel Cahul din 17 mai 2016, în privința lui Șevcenco Alexandr și Arseni Grigore și dispune rejudecarea cauzei în aceeași instanță de apel, în alt complet de judecată.

Decizia nu se supune nici unei căi de atac.

Decizia motivată publicată integral la 17 ianuarie 2017.

Președinte

Nicolae Gordilă

Judecători

Elena Covalenco

Liliana Catan

Iurie Diaconu

Ion Guzun